

Γαλαξίδι, 23 Μαρτίου 1821

Αγαπητέ Οδυσσέα,

Σου στέλνω ετούτη την επιστολή για να σου πω πόσο ποθώ σε θαυμάζω για τις πανέξυπνες παχιδες που οργανώνεις στους Τούρκους.

Χθές ημεραν 22 Μαρτίου 1821, μας έγραψες μια επιστολή προς τους κατοίκους του Γαλαξιδίου την οποία την διάβασα κι έχω και σου απαντώ. Η επιστολή αυτή μας έδωσε κουράγιο και τόλμη για να μην φοβόμαστε τους Τούρκους. Ειδικά αυτή η φράση: «Τι την θέλουμε αδελφια, αυτήν την πολυπικραμένη ζωή, να τούμε κάτω από την βιλαβια και το σπαθί του Τούρκου να ακουίγεται στα κεφάλια μας;».

Αυτή η φράση μου καρφώθηκε μέσα στο μυαλό μου και εκείνη την στιγμή είπα: «Αν χρειαστεί να χύσω αίμα για την πατρίδα μου θα το κάνω και θα είμαι περήφανος για αυτό».

Εχω δεν φοβάμαι τον θάνατο ούτε και θα τον φοβηθώ. Γιατι χραϊκός γεννήθηκα χραϊκός θε να πεθάνω. Η Ελλάδα έχει μόνο παλικαρέους που χτυπάν το πόδι κάτω και τρίζει όλη η γη.

Όλα τα έχουν πάρει οι Τούρκοι, τις εκκλησίες τα εκαναν τζαμιά και οι σταβλοι χώρα είναι δικόι τους. Ακόμα και τα παιδιά βρίσκονται στα χέρια των Τούρκων και δεν πρέπει να κείνουμε με σταυρομένα τα χέρια. Πρέπει να πάρουμε εκδίκηση για αυτό.

Εχω θα είμαι στο πλευρό σου, ότι και αν χρειαστείς θα πείσω και τους άλλους να πολεμήσουν στο πλάι μου. Θα έρθω να σε βρω με τα παλικάρια μου.

Περιμένω την επόμενη επιστολή σου

Αδελφός σου Κώστα Αλέξανδρος Κώστα Ζος

Αθήναι 27 Ιουλίου 1822

Αγαπημένε μου, Θεόδωρε

Έμαθα ότι χθες νικήσατε στη μάχη στα Δερβενάκια
18.000 στρατιώτες γόνε με 2.500. Είχα πολύ περήφανη για εσένα.
Ελπίζω να εισαδικά και να φην έχεις λαβωθεί από την μάχη.
Τα παιδιά στο σπίτι σε περιμένουν όλο χαρά, το ίδιο και εγώ.
Καταφέρεις και νικήσεις έναν από τους πιο καλούς εχθρούς μας
με την εξυπνάδα σου.

Κατέφθασαν να βοηθήσουν και οπλαρχηγοί όπως ο Νικηταράς,
ο Παπαφλέσσας και ο Νικήτας Φλέσσας. Εύχομαι να ήσουν
έξυπνη και γενναία σαν και εσύ να.

• Άκουσα επίσης ότι χρησιμοποιήσατε την τεχνική της
καμένης γης και μετά κλείσατε όλα τα στενά για να μην
μπωθούν να φύγουν και έκρυψες τους άνδρες σου μέσα σε τρύπες
για να τους στήσεις ενέδρα. Σε περιμένουμε με χαρά και αγάπη.

Η συνάκα σου
Αικατερίνη

Αθήναι 23 Σεπτεμβρίου 1821

Αγαπημένε μου Κολοκοτρώνη

Είμαι πλέον πολύ χαρούμενος να είμαι πολέμιός σου!
Σε θαμάσω πολύ και όταν ανεβαίνεις στο αλόγιό σου σε κομπορύνω!

Κάνοτε ήρωα ένας τσάμους και χάρη σε εσένα έγινε ένας
ανίκητος πολέμιός σου που μπορεί να πολεμά δίπλα από έναν ήρωα. Σε
έχω γοητεύσει που έχεις τόσο θάρρος και ποτόμο με τη καρδιά σου!
Προσποθύ να κάνω το ίδιο αλλά κανένας δεν μπορεί να σου
μοιάσει. Πάντα αγχολομάω πριν από κάθε μάχη όμως όταν σε βλέπω
στοματάω να φοβόμαι, γιατί ξέρω ότι αυτός που έχω δίπλα μου
δεν είναι ένας απλός άνθρωπος αλλά ένας απρόμητος άνδρας που
ξέρει τι κάνει! Εκείνη τη μέρα που άκουσα τον λόγο σου
κατόρθωσα ότι είσαι ένας Μεγάλος Αρχηγός. Επίσης ήθελα να μάθω
πληροφορίες για εσένα. Έμωθα γιατί σε άφησε Κολοκοτρώνη αλλά
δεν θα το πω σε κανέναν.

Εσύ μου έμωθες να πολεμήσω χωρίς να το ξέρεις! Από τότε
που με έκανε πολέμιό σου έχω δώσει όρμω στο Χριστό ότι θα
πολεμήσω έως θανάτου!

Με αγάπη
Μανώλης

Με αγάπη
Μανώλης

Παρίσι Γαλλία
3 Απριλίου 1824

Αγαπητέ, Καραϊσκάκη

Γεια σου Καραϊσκάκη αγαπητέ μου Αρχιεράτση θα ήθελα να σου πω
τα περαστικά μου. Σένα χυριέμαι ποσό για την δική σου. Πέρασες μία πάρα
ποσό δύσκολη κατάσκαβη. Όσο και να βλάβει ημεας έχει κασι που δει έγραψε
ποσό καρδιαμμένα και χαρακτήρα. Αχ, τι δεινές βγαζει η Ελλάδα! Δεν θέλω
να ξέρεις πως με δένε αδα να ξέρεις ότι έρχομαι από το Παρίσι και γραφω
ποιήματα για εβένα, αδα και τας συμπαιρώσες σου. Εγω και η οικογένεια
μου σε θαυμάζουμε. Έρω ακουχεται θεδίοι αδα οδα τα βγάζω
μένα από την καρδιά μου και χαίρομαι που είσαι τόσο έξυλνοι
και γενναίος. Δεν φοβάσαι τον θάνατο και τα δίνει οδα για
την πατρίδα. Ελπίζω ότι αυτό το γραμμα θα γράσει στα
χέρτα σου και θα το διαβάσεις κάποια στιγμή. Ορέ, αρχοντες
είσαι, πρωτοπαδινάρη! Θα ξέρεις, δεν σε βράβαι εβένα. Θα
έρθουν και άλλες μάχες, ακόμη πιο δύσκολες, θα χυθεί ποσό
έρμα ακομα, φουνα και ζαυα. Σε εκτιμώ ποσό. Μερικες μάχες
δεν πησαν κεία. Θα υπάρχουν ποσό νικες και ποσό
ητες. Μονο λου δεν το έβαδες κατω μέχρι και τότε
που πένδενε ο πό την βερτα απρυσια, δείχτει την
ψυχική σου δύναμη. Θα ήθελα να έρθω στην Ελλάδα
μόνιμα και να ποδεμίζω για την πατρίδα αδα δίπλα
σου. Εκαμ...

Με ποσό αγάπη
έναν φίλος θαυμάσής σου.

Μονή Αγίου Ιωάννου Προδρόμου

5 Απριλίου 1821

Αγαπητέ. Διονάσιε,

Δεν ξέρω αν σε διαβάσει είναι ο τυναχός Αντίντριος από την μονή Αγίου

Ιωάννου Προδρόμου. Έχει περάσει πολύς καιρός από τότε που έχω να ανταλλάξω σε
διαβάσει από μικρό παιδί. Ετσι ατιμωσώ και να μην σκεμνείς ψυχή στο σπαθί σου. Δεν
αφίνας και δεν αφίνας κοσένοαν να μάθωαι άσχητα για εσένα

Και αυτό από την ψα είναι καλό γιατί ετσι καταφέρεις να γίνεις αυτός που είσαι
και σε διαβάσουν από για την τόλη και την ανδρεία σου, όπως στενοχωριόητα πολύ που
πέταξες τα πάντα και άφηνες τον όρκο του θεου. Αλλά χαλάει γιατί τώρα που ξέρω ότι
είσαι εκεί έχω και αγωνιέσαι για την πατρίδα. Μπορώ να κοιτάται τυναχος γιατί
ξέρω η διαγορη είσαι. Όλα εδώ είναι ψα χαρά.

Όλοι εδώ στο τυνασιόητε προσευχόμαστε καθήμερινά στον θεο για να σε προστατέψει
Επίσης, πας έχεις λυγεί πολύ και όποτε μπορείς να περάσεις να σε δούμε.

Με αγάπη,

Αντίντριος

Άγραφα 16 Ιανουαρίου 1823

Αγαπημένε μου Γεώργιε Καραϊσκάκη,

Σήμερα έφτασαν τα νέα στα Άγραφα για την νίκη σου στον Άγιο Βάσση.

Σ' ευχαριστούμε από την καρδιά μας που προστάζειες τον τόπο μας. Εδώ είμαστε ένας γρησιμος στόχος για κάθε πασά και οθωμανό.

Λυπάμε για τις απώθειες σας αλλά χωρίς αυτές η πατριδα δεν θα ελευθερωθεί από τον τουρπιικό ζυγό και οι νευροι δεν θα διαπισθούν, αυτό πρέπει να θυμούνται. Όσοσο όδοι ζέρουμε πως είσαι καλός ποδεμιστής, στρατηγός και άνθρωπος και τα παδιάρια σου σ' αζαπάνε. Γι' αυτό πρέπει να προσέχεις, ήδη υποφέρεις από φυμαζιωση αν πεθάνεις το ηθιμό τους θα πέσει.

Χαιρετισμούς και θαυμασμό έχετε από όλους τους κατοίκους των Αγράφων.

Πιστεύω ότι θα τα καταφέρεις όπως πάντα, θα ενώσεις τους Ουδαρχηγούς για να δούμε την ελευθερία.

Με αγάπη,

Αλεξάνδρα

Αθήνα 25 Μαΐου 1822

Αγαπητέ μου Μάρκο!

Γεια σου από Μάρκο. Ξέρω είστε καθιερμένοι εδώ και ελάχιστα νέντε μέρες. Αλλά παρ'όλο, θα τα καταφέρετε μην αφήσετε το ζαχαρώδες Μεσολόγγι να πέσει στα χέρια των Τούρκων. Όλοι μας σας πιστεύουμε και σας στηρίζουμε.

Έχεις περάσει πολλές μάχες, σαν τελευταία με τους Τούρκους που υποχώρησαν κόνια να πάθουν. Δεν μπορεί ακόμη να πιστέψω ότι τα καταφέρετε με μόνο τριάντα νέντε άνδρες να τας αντισταθούν. Είχασαν πολύ ταχύτοι, αλλά οι άκουσα οι Τούρκοι άφησαν πίσω κανόνια και άλλα πολλά πολεμοφόδια. Είσατε πολύ κούρος αρχηγός δίνεις το καλό παράδειγμα, έτσι θέλω να πιστέψω πως στο τέλος θα σταματήσει η ανιστορία μεταξύ των άλλων αρχηγών και να ζήσετε ακόμη πιο δυνατοί από ότι είσατε, επιφύλαξε τους και δείξτε τους ότι πρέπει να εξαλείψετε τους Τούρκους, σίγουρα θα τα καταφέρετε.

Όλα κόνια θα γίνει αυτό να θαμιάσε και πέρισε από το μήνυμά σας στην Αθήνα σου. Αν χρειαστείς βοήθεια μήνυσε μου, θα είναι πάντα στις διαταγές σου. Θα τους φέρω τους Τούρκους

Με αγάπη.

Φώτης

Αχρίνιο 1821

24 Απριλίου 1821

Αγαπητέ Αρχιεπίσκοπε Θεόδωρε Κοδοκωρώνη,
σου ομιλεί ένα από τα παιδικάρια του Αθανασίου Διάκου. Σίγουρα
έμαθες για την έναρξη της μάχης της Αδαμιάνας μα δεν πληροφορήθη-
κες για την κατάληξη της. Ήσαν μια μάχη χωρίς τέλος. Σκοτώναμε,
ξανασκοτώναμε και δεν τελείωναν. 9000 Τούρκοι πεζοί και ιππείς
χώθηκαν στη μάχη ενώ από εμάς 1500 άτακτοι. Η μάχη ξεκίνησε και
ήσαν απ'ενυ αρχή στα χέρια των Τούρκων. Παρασκάδισαν όλοι εκτός από
εμένα, άλλα δυο παιδικάρια και ο Διάκος. Όσοι παρασκάδισαν έφυγαν
ενώ εγώ και τα άλλα δυο παιδικάρια προτίθαμε να κρυφτούμε μα ο Διάκος
είχε πυροβοληθεί στο πόδι και πιάστηκε αιχμάλωτος. Εγώ και
οι άλλοι δύο ακολούθησαμε τους Τούρκους που τον είχαν και είδαμε
θάνασσα πράγματα. Οι Τούρκοι έκαναν πρόταση στον Αρχηγό μας
να πάει στον στρατό τους μα αυτός αρνήθηκε περήφανα. Τον βασάνισαν
αισχρά και μετ'οι τον σφύβλισαν σαν αρνί. 200 δικοί μας σκοτώθηκαν
και απ'αυτά τα ρεμάδια μόνο λίγος. Προσπαθήσαμε να τον ρουκώσω-
με το σώμα αλλά δεν τα καταφέραμε.

Αναμένουμε διαταγές

Γιάννος

Αγρίνιο 20 Νοεμβρίου 1826

Καπετάνιε Καραϊσκάκη

Θέλω να σε συχαρώ για τη νίκη σου στην Αράχθωα.
Είπαμε όλοι περήφανα για σένα! Μακάρι να ήμουν εκεί μαζί σου,
να γιορτάσουμε όλοι επι νίκη μας σου σθένω τον γιο μου και τον
αδελφό μου καπετάνιε, αφού ο Θεός δεν μου επέτρεψε να συνεχίσω
να πολεμώ δίπλα σου, λόγω του τραυματισμού μου.
Συνέχισε δυνατά μέχρι να απελευθερώσουμε από τους παλιόζουρκους,
και μην ζήκνεις να φυλάχσεις. Αν πάθεις κάτι εσύ, φόβαμαι πως όλα
θα χαθούν. Το Γένος σε χρειάζεται. Να γιορτάσουμε μαζί την απελευ-
θέρωση του κόσμου, ο'αχαρνάει.

Θυμήσου την δίκη σου πριν 2 χρόνια, όλοι ήξεραν για τις
ψευτικές κατηγορίες. Κι όσοι τόλμησαν να λερώσουν τ'όνομά
σου, θα τους τιμωρήσει πρώτα ο Θεός και μετά ο λαός.
Όλοι προσευχόμαστε γι'σένα. Όσο για τη λαβωματιά μου, τα
πράγματα είναι άσχημα αλλά θα συνεργαστώ σύντομα
στη μάχη. Μείνε δυνατός.

Περιμένω επιστολές σου
Γιαννάς

Αγγίνια 29/5/1825

Αγαπητέ μου Παπαγιάννη

Ελπίζω να είσαι καλά εκεί στο Μανιάκι.

Σου στέλνω αυτό το γράμμα για να σου πω ότι ο αδελφός σου σκοτώθηκε σε μάχη και οι τούρκοι δολοφόνησαν την γυναίκα σου στο σπίτι.

Ερχόμαστε με άλλα χίλια άτομα να σε βοηθήσουν.

Θα έρθω κι εγώ με τους πεντακόσιους σκοπευτές γιατί εκεί στο Μανιάκι τα έχεις βρει σκούρα.

Ελπίζω να έρθουμε σε λιγότερο από μια μέρα.

Μπορεί αν έρθω στην ώρα και να σε βοηθήσω

αλλά αν κάτι πάει στραβά μπορεί να υπάρξει και

πινή ζωή. Ελπίζω όλα να πάνε καλά και να προλάβω να γράψω πριν γίνει καμία στραφή.

Σε αγαπώ σε νιώθω σαν αδελφό μου, ξέρω ότι είσαι δυνατός, γενναίος και ξέρω ότι δεν φοβάσαι την τουρκία.

Θέλω να έρθεις νικητής πίσω για να συνεχίσουμε να απελευθερώνουμε τις πόλεις και τα χωριά από την τουρκία.

Με αγάπη

Ο φίλος σου
Κωνίνοσ

(Kw)

Αθήναι 5 Μαρτίου 1822

Στρατηγέ Κολλοκοτρώνη,
Να ξέρεις έχω χτυπηθεί στον αριστερό μου ώμο.
Ευτυχώς μπορώ να γράψω τα τελευταία μου λόγια
προς εσένα. Πάντα σε θαύμαζα, πάντα ότι και
να γινόταν διεκδικούσες την ελευθερία πάνω από όλα,
πάντα ότι και να γινόταν είδουν ήρεμος και βίαιος.
Σε παρακαλώ συνέχισε την σταραχτιά σου, αυτό που δεν κατάφερα
να τελειώσω έχω. Ήταν πολύ ωραία να μπαίνω σε μάχες μαζί
σου στρατηγέ και πάντα νοιάζεσαι για τους άλλους περισσότερο
από τον εαυτό σου αυτό βέβαια θα είναι το τελευταίο μου
γράμμα. Επίσης σε παρακαλώ να προέχεις τις κόρες μου
την Μαρία, την Καλλιόπη και την μικρότερη μου την Δημητέρα.
Αν ρωτήσουν που είμαι πες τους ότι ο μπαμπάς έχει κάνει ένα μεγάλο
χωρίς χυρισμό και ότι δεν θα τα καταφέρω, πες τους ότι τα αγαπώ
και ότι μια μέρα θα ξαναϊδωθούμε. Πες στην γυναίκα μου
να μην κλαίει από λύπη αλλά από χαρά γιατί η λύπη είναι
για τους χαμένους. Εγώ μπορώ να έχω και την κόρη μου
οχι τον πόλεμο έδωσα τη ζωή για την πατρίδα
και το έκανα οχι μόνο για αυτός αλλά για την
Ελλάδα το χίμα το παροπνεύμενόν τα βάτεια
τα θλυμένα, ο αέρας ο βαρύς και οι καρδιές εσώρες
να βλαβούν από θυμό, μυαλό και σώμα όλα μέσα
σε φωτιά. Όλοι, ακόμα και οι φτωχοί, όλοι ακόμα
και οι χτυπημένοι, όλοι, ακόμα και οι χέροι, όλοι τους
είναι σαν κοννέλια, μέχρι που μεταρφύνοναί

σε λιοντάρια έτοιμα να καταπαράξουν τα πάντα
και μετά γίνονται δράκοι που πετούν φως έτοιμη
να αρπάξουν ο,τι δουν, να κάψουν τα πάντα. Θα ζει
ο,τι περπατάει, ο,τι κινείται, και υπάρχει και κανείς.
Δεν μπορεί να τους σταματήσει γιατί έχουν δύναμη
και δεν φοβούνται.

Ανείο
Ο στραβωτής σου Πάνος

Αιόβος, 24 Σεπτεμβρίου 1821

Αγαπημένε μου πατέρα, Γέρο του Μοριά,

Συγχαρητήρια σε όλα τα παλικάρια για την νίκη στην Τριπολιτσά. Την επήραμεν την Τριπολιτσά, πατέρα! Το εφώναξεν ο τελάλης σημερον και η καμπάνα έχωπησε χαρμόσινα!

Όπως εβείς σει διηνές σας, έτσι χωρτάζουμε και εμείς εδώ, εις το χωριόν. Όλοι οι χωριανοί ξεχύνονταί στους δρόμους με τραγούδια και χορούς. Όλοι σας θαυμάζουνε πατέρα! Φαίνεται ήσαν γραμμένο από τον Θεό να επάρουμε την Τριπολιτσά. Εχουμε εμπιστοσύνην εις τον Θεό όπως και σε εβας, τα παλικάρια. Ξέρουμε ότι αφού εχέτε αναλάβει εβείς την ελευθερίαν της πατρίδος θα την εφέρετε! Ορμάτε απάνω τους ωρέ και μην δειλιάσετε! Μην τους χαρίσετε την Ελλάδα! Μην την χαρίσετε σε αυτούς που με τις επάθες τους εμοφαν, εσκλάβωσαν, λανθωσαν και ακόνισαν τις καρδιές των Ελλήνων! Φέρτε πίσω το όνομα «Ελλάδα» στην πατρίδα!

Θα 'θελα να πολεμήσω με εγώ τους Τουρμαλαδες μαζί σας αλλά πρέπει να φροντίσω τη μάνα. Πιστώ να δω μια ελεύθερη Ελλάδα και δε θα πεθάνω αν δεν την ειδώ με τους ίδιους μου τους οφθαλμούς.

Πατέρα, σε περιμένουμε ολοι με αγωνία!

Σε αγαπιώ,

Ελένη

Αγαπητή Μαρτί Μαυροχέρου
Αρχινίο 22
Μαΐου
1825

Σου στέλνω αυτό το γραμμαχιόσι σε
θαυμαζώ πιο πολύ από όλες τις χυμένες της
επαναστάσις.

Η το κόση μεγάλη η αγαπή σου για την
Παριδο που αποφασισές να δώσεις ολοκληρή την
περιασία σου για τον αγώνα. Πέροσε πολύ ωποία
χρόνια στο Παρισι αλλά έφυγες για να θρέθεις
πρώτη στην μάχη. Έτσι ο Καποδίστριας σου σπεμείνε
το αξίωμα της αρχιστρατηγίας.
Πέροσε όμως πολύ φτωχικά στην πόρο.
Αμα είχες την δυνατότητα να ζούκονες αυτό το σπου-
δαίο πράγμα για την Παριδο; Ήμιοι σουδουρι σε
θα το έκανες γιατί είσαι ένας πολύ σπουδαίος
απόρρωτος.

Ξεστές τις ερωτήσεις που θα σου κανω σε
πορκατάω απάντα. Ήχες σκεφτεί ότι κάποτε θα
έμενες φτωχή; Ήχες σκεφτεί ότι με αυτό το κατό
που έκορες για την Παριδο θα έπαιρνες το αξίωμα
της αρχιστρατηγίας. Θέλω να σε ρωτήσω όταν σου
έδωσε ο Καποδίστριας το αξίωμα της αρχιστρα-
τηγίας τι είπες από μέσο σου;

Αυτές ήταν οι ερωτήσεις που είθελα να σε
ρωτήσω. Περιμένω με ανυπομονησία το γραμμαχιόσι
που θα μου στείδεις και έχω μεγάλη περιέρχεια με ουέο
πολύ στον μου σταθεί το γραμμαχιόσι, θα χαρώ
Τώρα περιμένω με ανυπομονησία την απάντησή σου.
Γεια, Μαρτί Μαυροχέρου!!!

Με σεβασμό
Αθανασία

Αχρώνιο, 21 Μαΐου 1921

Αγαπητέ μου, Αθανάσιε

Ευχαί ο φίλος σου ο μοναχός ο Σπυρίδης. Δεν ξέρω αν με θυμάσαι
αλλά έχω να σου γράψω μόδα στο δωμάτιό σου γιατί εκεί δεν έρχεται
κανένας. Μας απαγόρευσαν να σου στέλνουμε μετά από αυτό που έκανες.
Μα πως σου ήρθε αυτό, να σωπύσεις ανθρώπο. Το ξέρω δεν είχες τα
λογικά σου. Έχω πολύ λίγο χρόνο γιατί μας φωνάζει ο ιερέας. Θέλω να
απαντήσεις μετά την μάχη. Για να μου πεις αν είσαι καλά. Προχθές
είρθε έδω η μητέρα σου. Σε φάχνει. Κάθε βδομάδα έρχεται εδώ στο
μοναστήρι και μας ρωτάει άμα έχεις στείλει κανένα γράμμα. Ομως
της λέω πως είσαι καλά γιατί οι συγχωριανοί μου λένε πως
~~κάνεις~~ κάνεις φανταστικές προστάθειες για να σώσεις την
πατρίδα. Εδώ θα περιμένω μια απάντησή ή μια επίσκεψή σου.
Σε θαυμάζω που έχεις τόσο θάρρος, θέλω και έχω να γίνω
κλέφτης αλλά το νιώθω αμαρτία. Μετά από τόσο καιρό
εγκαιρεύεις, έγινες μοναχός και εδώ θα μπορούσες
αλλά είναι εξίσου καλό να σώσεις την πατρίδα.

Με αγάπη,

ο φίλος σου

ο Σπυρίδης

Σπυρίδης

Ακρόπολη 20 Απριλίου 1927

Αγαπημένε μου Θόδωρε,

Σε σένα γράφω φίλε μου, σε εσένα, που είσαι ο τρόμος και ο φόβος των Τούρκων, σε εσένα που τσάκισες τον Δραμαδί που άλωσε την Τριπολιτσά. Έχουμε περάσει πολλά μαζί από μικροί και είμαι περήφανος που έχω έναν τέτοιο φίλο. Και γι' αυτό γράφω σε εσένα σήμερα, στον πιο έξυπνο και γενναίο πολεμιστή, τον Γέρο του Μοριά.

Τούτο είναι το τελευταίο μου γράμμα. Εχθές που κάναμε ένα μικρό χιουρούσι στους Τούρκους, μας καταλάβαν και προσπαθώντας να ξεφύγω, ένα βόλι καρφώθηκε στο στήθος μου. Σοβιάτσενκα καταγής και τα παλικάρια με πήραν και με πήγαν στη σκηνή. Το αίμα μου τρέχει, τρέχει αδιάκοπα. Η φούστα μου έχει γίνει κόκκινη. Ο Κώστας ο γιατρός ήρθε να με δει, αλλά τα λόγια του με έκαναν να βακύνω. Σε λίγες ώρες θα έχω φύγει, θα έχω θυσιάσει για την πατρίδα...

Θόδωρε, θέλω να σου πω πως θα είμαι πάντα δίπλα σου, έστω και από τον ουρανό. Πρέπει να συνεχίσεις τη προσπάθεια που κάνεις. Κράτα γέρα ωρέ! Είμαι ο Κολοκοτρώνης. Όπου νίκες έχεις κάνει, θα κάνει τις διπλώσεις. Θυμάμαι που ορκιστήκες να ελευθερώσεις την Πατρίδα. Και θα το καταφέρεις...

Με αγάπη

Ταξιάρχης

Απρίλιο 6 Ιουδίου 1822

Γιε μου, Μάριο.

Τι κάνεις καθήκον σου, πως είσαι; Ελπίζω να είσαι
μια χαρά. Εγώ είμαι καλά και αμυγχίω πολύ για εσένα.

Μαθαίνω τις καλύτερες και είμαι πολύ περήφανη.

Εχω συγχυθεί για τις πράξεις σου και με κάνουν
πολύ χαρούμενη. Ποσο ηρωικό ήταν που εστίασες το

διπλάσιο της αρχιστρατηγίας σου και έδωσες το
παράδειγμα και στους αδελφούς αγωνιστές. Δεν πιστεύω
ότι θα έκανε κανείς αυτό που έκανες εσύ.

Ξέρω ότι οι μάχες είναι δύσκολες και κουράζονται
πολύ. Ελπίζω να όπως εγώ που είσαι και να μην γίνεις
νυστακός. Θέλω να σου πω πως δεν πρέπει να φοβόσαι
και ότι κανείς είναι για το καλό όλων μας. Η

αδελφότητά σου θέλει να παραπονή να γυρίσεις και όλοι
σε περιμένουμε μόλις τελειώσει η εσπέρια σου. Να ξέρεις
ότι μας λείπεις πολύ και θέλω να είσαι δυνατός.

Σε φιλώ
με αγάπη
η μάνα σου